

ת"פ 54820/04/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד סוילם

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא

ת"פ 54820-04-21

בעניין: מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
נגד
מוחמד סוילם (עציר)
המאשימה
הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד נאיל זחאלקה

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן, בעבירה של גרימת חבלה חמורה לפי סעיפים 333 ו - 144 ו' לחוק העונשין, התשל"ז - 1997, ובעבירה של פגיעה בפרטיות לפי סעיפים 5(4)2 לחוק הגנה על פרטיות, תשמ"א-1981 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין.

2. הצדדים הסכימו על נוסח מתוקן לכתב האישום, בו הודה הנאשם ועל פיו הורשע. אין הסכמה בין הצדדים בנוגע לעונש.

ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן:

ביום 19.4.21 בשעה 06:50 לערך, ישב הנאשם במדרגות הצופות לשער שכם בירושלים. באותה עת ישבו במקום ובסמוך לנאשם ארבעה קטינים. הנאשם התקדם לעברם כשהוא אוחז בידו כוס קפה ואמר כי הוא מתכנן לשפוך את כוס הקפה לעבר יהודי שיעבור במקום מתוך מניע של גזענות. במטרה לעשות כן הלכו הנאשם ור', אחד מארבעת הקטינים, בשעה 07:04 לקנות כוס קפה נוספת וחזרו למקום כשבדיו של הנאשם כוס קפה חם מאוד. השניים הבחינו באדם בעל חזות יהודית דתית, לבוש טלית, שירד במדרגות לכיוון שער שכם. הנאשם מיהר אחריו, תוך שר' הולך אחריו ומעודדו לעשות כן. הנאשם לא הצליח לעמוד בקצב ההליכה של אותו אדם, הוא שב על עקבותיו מבלי שהשליך לעברו את הכוס ונעמד על המדרגות ליד שלושת הקטינים האחרים. מיד לאחר מכן הבחין הנאשם במתלונן כשהוא צועד לעבר שער שכם. המתלונן היה חבוש בכיפה לבנה, עליה מגן דוד וחזותו העידה על כך שהוא יהודי דתי. הנאשם התקדם לעברו תוך שר' מעודדו בקריאות ובתנועות ידיים, קטין אחר מצלם את המתרחש באמצעות הטלפון הנייד שלו בשידור חי

עמוד 1

לרשת הטיק טוק והנאשם מקפיד להסתכל לעבר המצלמה ולקרוא קריאות כגון: "צלם את הפנים". הנאשם הלך לעבר המתלון, עקף אותו, נעמד מולו במרחק סנטימטרים ספורים והשליך לעבר פניו קפה חם מאוד. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמה למתלון כווייה בדרגה ראשונה בצורה אלכסונית בצוואר ושני כתמי אדם בחלק העליון של החזה. הוא פונה באמבולנס כשהוא סובל מכאבים עזים, רועד והמום ונזקק לטיפול רפואי.

3. הצדדים הסכימו כי נערים אחרים עודדו את הנאשם לעשות את המעשה. עוד הסכימו הצדדים, כי לנאשם הייתה מודעות ברמה של עצימת עיניים לגבי העבירה של פגיעה בפרטיות. כמו כן הוסכם כי העבירה של גרימת חבלה בוצעה ממניע גזעני.

טענות הצדדים

טענות המאשימה

4. המאשימה טענה כי הערכים המוגנים שנפגעו ברורים וכי המעשה שביצע הנאשם חותר תחת המהות, הן כמדינת חוק והן כמדינה יהודית דמוקרטית. ביטויי גזענות כגון אלה מלבים שנאה ופחד ופוגעים בזכות האדם לפרטיות ולדתו. הנאשם השתמש בקפה חם מאוד וגרם לנזק בדרגה ראשונה. נטען כי הנזק הפוטנציאלי שיכל היה להיגרם חמור יותר. כמו כן, יש להתחשב באלמנט ההשפלה של שפיכת הקפה בפניו של המתלון, ובכך שהנאשם היה שותף לצילום מעשיו בטיק טוק ולכן יוחסה לו פגיעה בפרטיות. כמו כן, מדובר במניע הגזעני, הנאשם ביצע את המעשה כלפי המתלון רק בשל היותו יהודי. המאשימה הפנתה בענין זה לדברי המתלון בהצהרת נפגע העבירה.

5. המאשימה הדגישה כי ביצוע העבירות נעשה בתחילת מבצע שומר החומות. כמו כן, האירוע דן היה אחד הראשונים שצולמו בטיק טוק והיו לכך השלכות קשות של כאוס משמעותי. לעמדת המאשימה, מתחם העונש ההולם הוא 30 - 50 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. אמנם, לזכות הנאשם נזקף גילו הצעיר, חסכון בזמן שיפוטי יקר וחסכון בעדות המתלון, אך מנגד יש לו עבר פלילי טרי משנת 2020 בעבירת הצתה שכלל מאסר בפועל, ומתסקיר שירות המבחן עולה כי הליך הפלילי לא מהווה עבורו גורם מרתיע, הוא לא מביע אמפטיה כלפי נפגע העבירה. לפיכך, עותרת המאשימה למקמו בשליש התחתון של מתחם הענישה, אך לא בתחתיתו, ולהטיל עליו 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי מרתיע ופיצוי משמעותי למתלון. המאשימה הגישה רישום פלילי והצהרת נפגע עבירה.

6. המאשימה הגישה **הצהרת נפגע העבירה**, בה תיאר הנפגע את הפגיעות הפיזיות שנגרו לו והוסיף כי מעשיו של הנאשם והפגיעה בו כיהודי גרמו לו טראומה נפשית ולעלבון קשים מאוד. הוא נזקק להתאושש בביתו במשך כשבועיים, בהם לא יכול היה לעבוד. הוא נאלץ להשתתף בעלות פינויו באמבולנס ממקום האירוע. כיום הוא סובל מפחד מלהגיע לאזור הכותל, שם הוא עובד, ונזקק לדרכים עקיפות וארוכות בהרבה באופן שגורם לו לבזבז זמן יקר וכסף. כמו כן, הוא סובל מפחד מוגבר מאנשי המגזר הערבי ומשתמש בתרופות נגד חרדה.

טענות ההגנה

7. הסנגור אמר כי אין לו ספק שהמעשה בו הורשע הנאשם הוא מכוער ומעורר סלידה וחלחלה, אך בגזירת דינו יש להתמקד בשיקולי הענישה הנדרשים לקביעת מתחם הענישה ולקביעת העונש.

8. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טוען הסנגור כי יש להתחשב בכך שהנאשם היה בן 19 בעת ביצוע המעשים ולמרות שהוא המבצע העיקרי, הנסיבות שהביאו אותו לביצוע המעשה היו מצבו הנפשי, הפרעות ההתנהגות מהן הוא סובל, העובדה שהוא פתוח להשפעות אחרים ונערים אחרים עודדו אותו לבצע אותם המעשים בתקופה הקשה מאוד שהייתה. הסנגור מפנה לענין מצבו הנפשי של הנאשם לתסקיר שירות המבחן ולחוות הדעת הפסיכיאטרית שנערכה בעניינו וטוען כי הנאשם מוכר למערכת בריאות הנפש משנת 2016, הוא אובחן כסובל מבעיות נפשיות ומטופל בתרופות.

9. עוד נטען כי מבלי להקל ראש בפגיעה שנגרמה למתלונן, מדובר בכוויה מדרגה ראשונה, הפגיעה היא בשכבת העור החיצונית והסימפטומים כללו כאב קל ונפיחות. כלומר, נזק קל בלבד. אמנם הנאשם הורשע בחבלה חמורה ממניע גזעני, אך יש לדון אותו לפי מהות המעשה עצמו. עוד נטען כי המאשימה הפנתה לפסיקה העוסקת במקרים חמורים פי כמה מעניינו ואינה רלבנטית. לעמדת הסנגור, מתחם העונש ביחס לעבירה דנן בנסיבות ביצועה הינו 6 - 24 חודשים, והוא הפנה לשורת החלטות שנטען כי הן תומכות בעמדתו.

10. באשר לקביעת העונש בתוך המתחם, נטען כי הנאשם בחר להודות ולקחת אחריות, הוא חסך את עדות המתלונן. יש להתחשב במצבו הנפשי ובכך שהוא נמצא 8 חודשים במעצר. עוד נטען כי התסקיר הוכן ללא שיחה עם הוריו של הנאשם. נטען כי לנאשם יש סביבה תומכת ובריאה וכי הוריו שלחו אותו לטיפולים רפואיים ומגנים את המעשים. כמו כן, נטען כי בעבירת ההצתה הקודמת של הנאשם הוא היה מונע מרצון למשוך תשומת לב, וכיום, למרות הכיעור של המעשים, יש לבחון את התמונה העולה ביחס לנאשם בכללותה ולהימנע מלמצות עמו את הדין. לפיכך, מבקש הסנגור להסתפק בתקופת מעצרו, שהחלה ביום 19/4/21.

11. באשר לטענת המאשימה בנוגע לתקופה בה התרחש האירוע, השיב הסנגור כי אין לכך נפקות מבחינת חומרת העבירה וכי בפסיקה נדונו אירועים שבוצעו בתקופות דומות והעונשים היו פחותים מאלה שלהם טענה המאשימה.

12. כמו כן, אמו של הנאשם שהביעה צער על מעשיו של בנה, אמרה כי הוא חולה וכי במהלך המעצר הוא לא קיבל טיפול מתאים, השיל 15 ק"ג ממשקלו, ואפו נשבר כתוצאה מאלימות של עצור אחר כלפיו. הוסיפה כי שני העמים צריכים לחיות בשלום. אביו של הנאשם אמר עוד כי המשפחה מגנה את מעשיו של הנאשם, האב אמר כי לא הגיע לדיונים, מלבד השניים האחרונים, כביטוי לכעס שלו על הנאשם וכי הם גידלו את ילדיהם לאהבה וסובלנות ולא על גזנות. שתי בנותיו ובנו לומדים באוניברסיטה.

13. הנאשם פנה לבית המשפט, ואמר כי הוא מצטער על מה שעשה וכי מעשיו היו טעות חד פעמית.

תסקיר שירות המבחן

14. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו בן 19 שנים, רווק, עד למעצרו התגורר עם משפחתו בעיסאווייה ועבד באופן מזדמן. הנאשם מסר כי החל להשתמש באלכוהול בגיל 16 ולאחר שחרורו ממאסרו בגיל 18 לערך החל לשתות באופן יומיומי. שירות המבחן התרשם כי קיים צורך בטיפול בהתמכרות זו, אך הנאשם שלל זאת ואמר כי הוא אינו רואה בעייתיות בכך וכי השתייה אינה פוגעת בתפקודו ובהתנהגותו. בנוסף, מהאבחון הפסיכיאטרי שנערך בעניינו עולה כי הוא זקוק לטיפול תרופתי אך הוא מסרב לכך באופן שמגביר את הסיכון הנשקף ממנו. במהלך שנת 2020 הורשע הנאשם בעבירות הצתה ונדון ל - 8 חודשי מאסר בפועל. ביחס לביצוע העבירות בתיק דנן, הנאשם אינו לוקח אחריות ונוטה למזער את חומרת מעשיו ואת חומרת הפגיעה. הנאשם הציג עמדה קורבנית והעדר אמפטיה לנפגע העבירה. הוא מסר כי העבירה בוצעה תחת השפעת אלכוהול. הוערך כי עברו הפלילי של הנאשם נתפס כזניח בעיניו, ההליך הפלילי אינו מהווה גורם מרתיע עבורו והוא מתייחס אליו בזלזול ובקלות ראש. כמו כן, פורט כי הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן כנדרש. הומלץ להטיל עליו עונש מאסר ומאסר מותנה מרתיע.

חוות דעת פסיכיאטרית של המרכז הירושלמי לבריאות הנפש

15. בחווה"ד הדעת פורט כי הנאשם מוכר למערכת בריאות הנפש משנת 2016, מגיל 15 לערך, הוא אובחן כסובל מאפיזודות דיכאוניות בחומרה קלה והומלץ על טיפול תרופתי אנטי דיכאוני, אך הנאשם שיתף פעולה באופן חלקי בלבד. בשנת 2019 אובחן ע"י פסיכיאטר בקופת החולים כסובל מהפרעות התנהגות, הפרעת קשב וריכוז ודיכאון תגובתי, הומלץ על טיפול תרופתי אך הנאשם סירב לכך. פורט כי הנאשם עושה שימוש בחומרים פסיכואקטיביים ואלכוהול ולו קושי הסתגלות למסגרות והתמדה במקומות עבודה. כיום הוא אינו נמצא במעקב לאחר שבחר להפסיקו וגם את הטיפול התרופתי שהומלץ עליו. בחוות הדעת נקבע כי הוא כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו מבחינה פסיכיאטרית. הומלץ על הליך גמילה משימוש בחומרים משני תודעה ומאלכוהול, אותו יכול לעבור במסגרת מעצרו.

דין

16. הנאשם הורשע בעבירות של גרימת חבלה חמורה ממניע גזעני ופגיעה בפרטיות. מעשיו של הנאשם חמורים ומכוערים. הנאשם תכנן את מעשיו מראש והתפאר בכך בפני אחרים כשהוא מציג בפניהם כוס קפה חם מאוד בה הצטייד מבעוד מועד. לאחר מכן הוא שב והצטייד בכוס אחרת ובה קפה חם מאוד, וניסה לפגוע באדם בעל חזות יהודית דתית. משלא עלה בידו להשלים את שתכנן, לא נאש הנאשם ובחר לקרבן אדם אחר בעל חזות יהודית דתית, התקדם לעברו במהירות, תוך שאחר מצלם אותו והנאשם מכוון את הצילום, עקף את הקרבן וממרחק סנטימטרים ספורים מפניו של קורבנו הטיח בו את הקפה החם. הנאשם פעל ממניע גזעני וביקש לפגוע באדם אך בשל היותו יהודי. את המעשים בחר הנאשם לבצע בתקופה מתוחה ונפיצה מאד במדינה ובעיר ירושלים בפרט על רקע מבצע "שומר החומות". שידור המעשים ברשת הטיק-טוק היתה כשפיכת שמן על מדורה דולקת זו, באופן המוסיף לחומרת המעשים. אמנם, נערים אחרים עודדו את הנאשם לעשות את המעשה, אך מדובר ברעיון שהיה פרי יוזמתו של הנאשם, הוא ביצע את המעשים, הוא יכול היה להבין את הפסול שבמעשיו ויכול היה להימנע מהם. מעשיו של הנאשם פגעו בערכים המוגנים של שלמות הגוף, הביטחון האישי ושלווה הציבור. למעשים נלווה גם להם מימד של פגיעה בכבוד האדם של הקרבן והשפלתו מעצם הטחת כוס משקה בפניו. לכך מתווספת גם הפגיעה בפרטיות כשמעשה הפגיעה פורסם

ברשתות החברתיות. לפיכך ובנסיבות ביצוע העבירות דנן, מתחם העונש ההולם את מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם הוא מאסר בפועל לתקופה שבין 24 חודשים ועד 52 חודשים.

17. באשר לעונש הראוי לנאשם, הנאשם היה כבן 19 בעת ביצוע המעשים. לקולה יש להתחשב בגילו הצעיר, בהודאתו במיוחס לו, שתרמה לייעול ההליך ולחיסכון בזמן שיפוטי, ובכלל זה חסכה את עדות המתלונן, ובכך שלמרבה המזל הנזק הפיזי שנגרם כתוצאה מהמעשים הינו קל יחסית. עם זאת, לפגיעה השלכות על מצבו הנפשי והרגשי של המתלונן, המתבטאות בחייו מדי יום, כעולה מהצהרת הנפגע שהוגשה. כמו כן, יש להביא בחשבון כי פוטנציאל הנזק שיכול היה להיגרם הוא גדול ממה שנגרם בפועל. באשר לעבירה של הפגיעה בפרטיות, יש להביא במכלול השיקולים לקולה כי לנאשם הייתה מודעות ברמה של עצימת עיניים. באשר לרקע הפסיכיאטרי של הנאשם כמתואר בחוות הדעת של הפסיכיאטר המחוזי ובתסקיר שירות המבחן, דווקא מצבו הפסיכיאטרי של הנאשם, השימוש שהוא עושה בחומרים משני תודעה, שעמד גם ברקע לביצוע העבירות דנן, כמפורט בתסקיר, והעובדה כי הוא אינו מטופל מתוך בחירתו שלו ואף שולל נזקקות טיפולית, מגבירים את מסוכנותו. כמו כן, בעבריות על רקע אידאולוגי לאומני, משקלן של הנסיבות האישיות הנו נמוך יחסית ושיקולי ההגנה על ביטחון הציבור, ההרתעה והגמול מקבלים את הבכורה מבין שיקולי הענישה (ר': ע"פ 1163/07 אבו חדייר נ' מדינת ישראל (2007)) והפסיקה הנזכרת שם). בנוסף, בצד הודאתו של הנאשם בביצוע העבירות כמתואר בכתב האישום, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הוא אינו לוקח אחריות מלאה על מעשיו אלה, אינו מבטא הפנמה לפסול שבהם, עמדתו קורבנית והוא אינו מביע אמפטיה כלפי הקרבן. לחובת הנאשם נזקף גם עברו הפלילי, הכולל הרשעה משנת 2020 בגין עבירת הצתה שבוצעה בשנת 2019 בגינה נדון ל - 8 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. לענייננו חשוב הנתון, לפיו הנאשם ביצע את העבירות בתיק דנן בעת שהתנהל נגדו הליך פלילי אחר, באופן המלמד על כישלון אינטרס ההרתעה בעניינו. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו עולה כי הוא מביע זלזול בהליך המשפטי, מתייחס אליו בקלות ראש ואין בהליך זה כדי להרתיעו או להקטין את המסוכנות הנשקפת ממנו. לפיכך, בנסיבות המקרה דנן הענישה צריכה להיות משמעותית, המוקיעה את המעשים ומשדרת מסר של הרתעה ליחיד ולרבים.

לאור האמור, אני גוזר על הנאשם כלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 28 חודשים. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו.

ג. פיצוי למתלונן בסך 18,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1/4/22.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"ב, 06 ינואר 2022, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

השופט רפי כרמל, סגן
נשיא